

Dr. Ersin Arslan'ın Aramızdan Ayrılışının Onuncu Yılında,

Sağlıkta Şiddet Nedeniyle Kaybettiğimiz Tüm Sağlık Çalışanlarını Saygıyla Anıyoruz

Bugün Dr. Ersin Arslan'ın, tedavi ettiği bir hastanın yakını tarafından öldürülmesinin üzerinden 10 yıl geçti. Türk Tabipleri Birliği (TTB); bu üzücü günü “Sağlıkta Şiddete Karşı Mücadele Günü” ilan etmiştir.

Dr. Ersin Arslan'ı ve son 20 yıl içinde öldürülen diğer 10 meslektaşımızı; sadece öfkeli hasta ve yakınları değil, mevcut sağlık sisteminin ağır sorunları aramızdan almıştır. Bu sorunları gidermek siyasi iktidarın sorumluluğundadır. Ancak sağlıkta şiddetin azalmasını sağlamak yerine; şiddet sarmalını besleyecek, büyütecek bir tutumda ısrarcı olunmuştur. Bu tutum sonucunda şiddet yayılmış, olağanlaşmıştır. Sağlıkta şiddet, artık sorun çözme aracı olarak başvuru olan doğal bir davranış ve düşünce biçimine dönüşmüştür. Hekime ve tüm sağlık çalışanlarına hakaret, küfür, tehdit, aşağılama, darp ve hatta cinayet; sorunlar karşısında başvuru olan genel geçer bir yöntem haline almıştır.

Sağlıkta şiddet, pandemide büyük özveri ile çalışan, her türlü riskle karşı karşıya gelen, yaşamını kaybeden hekimler ve sağlık çalışanlarına rağmen durmamıştır. Sağlıkta şiddeti gösteren Beyaz Kod bildirim sayısı; 2020'de 11.942 iken; 2021 yılında sağlık kurumlarına başvuru sayılarındaki artışa da paralel şekilde sağlıkta şiddet artmış; Beyaz Kod bildirim sayısı 29.826'ya yükselmiştir. TTB'nin yaptığı anket çalışmasına göre hekimlerin %84'ü meslek hayatlarında en az bir defa fiziksel veya sözel şiddete uğramış; ancak bunların yalnızca yarısı Beyaz Kod veya yetkili mercilere bildirimle sonuçlanmıştır. Başka bir anlatımla Beyaz Kod verilerinin buz dağının görünen kısmı olduğunu belirtebiliriz; ancak sadece Beyaz Kod verileri bile 2021 yılında Türkiye'de, günde ortalama 80'den fazla sağlıkta şiddet vakasının yaşandığını göstermektedir.

Her geçen gün zorlaşan yaşam koşulları ve ekonomik kriz toplumun bütün kesimlerini etkisi altına almıştır. Uzun süredir bu zor koşullarda yaşamını sürdürmeye çalışan yurttaşlar ve yoksulluk sınırının altına düşen gelirleri, performans sisteminin parçalayıcı-yoğun çalışma koşulları altında boğulan hekimler için iktidarın vurdumduymazlığı da hem şiddeti körükleyip hem de ayrı bir şiddet yöntemi haline almıştır. İktidarın sağlık alanında yürüttüğü politikalar hekimlere; şiddet, ölüm, çaresizlik, umutsuzluk olarak geri dönmüş ve çalışma koşulları dayanılmaz hale gelmiştir. Hekimler çözümü istifa etmekte, emekli olmakta, hatta ülke değiştirmekte aramaktadırlar.

TTB, defalarca bu şiddet ortamını düzeltecek, rehabilite edecek öneriler sunarken; siyasi iktidar bunlara kulaklarını tıkayarak yanıt vermiştir. Tıkanmış sağlık sisteminin aynı şekilde devam ettirmeye çalışılması, sağlıkta şiddetin daha da artmasına zemin hazırlamıştır. İktidarın kolaylıkla hazırlayabileceği etkili bir yasal düzenleme bile, şiddeti hiçbir şekilde önleyemeyecek kadük bir düzenleme haline getirilmiştir.

Bu şiddet ortamının düzeltilmesi, maddi manevi şiddet oluşturan koşulların tümünün düzeltilmesiyle mümkündür. Son yapılan büyük beyaz eylemler sonrası kaçınılmaz olarak çıkartılan sağlık çalışanlarına şiddetin önlenmesi için yasa; bu sorunun sadece hukuki yanını görmüş, sosyal boyutunu görmezden gelmiştir. Dolayısıyla son yasa, şiddetin önlenmesi için kapsamlı hiçbir adım atmamıştır. Yoksullaşan, krizler ile uğraşan, sağlıkta yaşanan krizi ve tıkanmayı gün geçtikçe daha fazla hisseden yurttaşlar ile meslektaşları öldürülen, darp edilen, pandemide ağır şartlar altında çalışan, sistemin tüm açıklarının muhatabı haline getirilen hekim, sağlık çalışanları karşı karşıya getirilmektedir. Sağlıkta yaşanan şiddetin kök nedenlerini kabul etmeden, yani vatandaşların yaşama koşullarını, hekimlerin çalışma koşullarını iyileştirmeden, halk sağlığını öncelemeyen sağlık sistemi değiştirilmeden salt şiddet yasası, sağlıkta şiddeti kalıcı olarak çözemez.

TTB olarak bugüne kadar yaptığımız gibi bundan sonra da toplumun sağlık hakkını iyi hekimlik değerleriyle koruyacağız. Bu topraklarda hekimlik yapabilmek şiddetten uzak güvenli çalışma koşulları, emeğimizin karşılığını alabildiğimiz şartlar sağlanmalıdır. Artık bir hekimin/sağlık

Çalışanın kılına zarar gelmesine tahammülümüz kalmamıştır. Şiddet öngörülebilir ve önlenebilir toplumsal bir sorundur. Bu konuda hekimlerin, kendi yaşam hakları, sağlıklı çalışma yaşamı için seslerini ve güçlerini; her yerde, her koşulda, hep birlikte göstermeye hazır olduklarını bir kere daha belirtmek istiyoruz. Şiddet sona erene kadar mücadelemiz sürecektir. Kaybettiğimiz arkadaşlarımızı, 30 yaşında aramızdan ayrılan Dr. Ersin Arslan şahsında saygı ve şükranla anıyoruz.